

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felölös szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K. Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Kompromiszum.

(Dsk.) Immáron hiteles értesüléseink vannak a felől, hogy a bécsi tárgyalások a végtelenbe nyúló tárgyalások fenyegetése közben mintegy varázsütésre a kedvező megoldás stádiumába léptek. Ez mindenesetre a félhivatalosok diplomatisz nyelvén mondva, de mi, a kik a köntörfalazás mesterségéhez nem nagyon értünk, a magunk teljesen megbízható forrásaink alapján, őszinte nyíltsággal adhatjuk hírül, hogy a kiegyezés a monarchia két állama között meg van kötve.

Még csak a formális ratifikációk vannak ugyan hátra a megállapodások lényegét illetőleg, mindazonáltal a legyőzött fél iránti köteles lovagiasság parancsoló hatalma előtt hajlunk meg akkor, a mikor csupán magát a tényt konstata-
lunk.

Legyőzött fél pedig tudomásunk szerint sem egyik vagy másik állam avagy kormány, sem egyiknek vagy másiknak jogos érdeke, hanem pusztán az a terrorizmus, a mely jogtalan követelmények érdekében azt a nagyfotosságu s államéletünk második bázisát képező nagy művet igyekezett politikai önértésből kihasználni, a mit harmincz és egy néhány év óta az államférfiak kölcsönös engesztel-

kenysége s jól fölfogott hazafiassága minden rázkódtatások ellenére, zavartalan egyességben tartott fenn.

Minden rekriminációtól tartózkodunk ez öröndetes megjegyzés alkalmával, úgy befelé, mint kifelé, de engedessék meg nekünk rámutatni, talán ezrediknek arra az egy körülményre, hogy a nagy politikai válságok közepette mégis csak a magyar politikai körök képezik azt a szilárd alapot, melyre az állandóság minden kriteriuma illik.

Mindazonáltal nem habozunk kijelenteni, hogy a nagyfotosságu megoldásnál semmi és semmi nem lehet győztes más, mint a közérdek, mely évszázadok teherpróbái alatt, megépítette azt a hidat, a melyik két állam között, bölcsvezérlet mellett, a közös érdek legbiztosabb közvetítője.

De e hidnak píverei a lefolyt válságos időkben akár a társadalmi egyenlőség, akár a jogi fogalmak ellenzőinek rosszakaratú támadásai által meg lettek ingatva, a gondviselés által kirendelt örök megtalálták a módját annak, hogy évek hosszú sorára állandósítsák az érdekközösségnek ezt a közvetítő útját.

A magyar király, a ki véletlenül, de Ausztria szerencséjére osztrák császár is, a maga providenciális, s egyuttal ezer

vihar közt kipróbált bölcsességével az, a ki ez érdekközösség legalkotmányosabb öre, s a gondviselés e napokban adott mellé tanácsosokat, a kik a törvény, jog és igazság útján őt felelősségük egész súlyával támogatassák.

Ausztria császára nem lehet ellenséges indulattal Magyarország királya iránt, de mérlegelheti a jognak nem csupán alakszerűségét, de belső forrásait is s egyben dus tapasztalatai megadják az alkalmat arra, hogy a jogos forrásait hol keresse.

A béke nagy mesterének, Széll Kálmánnak, nem lehetett más, magasztosabb protektora, mint az apostoli király I-ső Ferencz József.

Ha nem is tudunk semmit még, vagy el is hallgatunk a béke ez újabb nagy művéről, mely e két gondviselészerű ember nevéhez fűződik, teljes bizalommal lehetünk az iránt, hogy a béke jól van megcsinálva és tartós leend.

Gábor Péter halála.

Gábor Péter Háromszék megye elhalt alispánja ravatalt úgy a helybeli, mint a vidéki rokonok, jó barátok, ismerősök, hivatalok és testületek sokasága látogatta meg s a bánatos özvegynek s gyszoló családnak mély, őszinte részvétét fejezte ki.

TÁRGZA.

Kézdi-Vásárhely város története.)*

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

Báthori István fejedelem 1572-ben Dacznak és Kálnokinak megtiltja, hogy a városban vámot szedjenek. Ugyanezt rendeli el Báthori Zsigmond 1590-ben, eltiltván minden idegen személyt a kézdivásárhelyi vásárokon a vámszedéstől s a következő évben azt a rendeletet küldi a várhegyi kapitánynak, hogy a torjaiak által a kézdi-vásárhelyiektől erdőlésért elvett marhákat adassa vissza s rá egy évre szintén a várhegyi kapitányhoz újabb leiratot intéz, hogy a város népétől dézsmát ne szedjen s postaszolgálat teljesítésére ne kényszerítse.

Báthori Gábor 1606-ban leír, hogy a várost kisebb hadjáratok alkalmával hadi adóval ne terheljék, mivel hogy erre régi kiváltságainál fogva nem köteles, ellenben, ha a fejedelem nagyobb hadjáratot indít, tartozik 6 erős lovat, szekeret és kocsist állítani. Ugyanezen fejedelem 1612-ben elrendeli, hogy a város nem kényszeríthető háboru esetén gyalogkatona állítására.

Bethlen Gábor fejedelem 1619-ben Csóma Györgynek megtiltja, hogy a városban vámot szedjen, mivel erre csupán a városnak van joga. Ugyan-

ezen fejedelem 1622-ben a postaszolgálat tekintetében intézkedik, kimondván, hogy a város eddig megállapított mértékén felül ilyenmő szolgálatra nem kényszeríthető.

Az 1624. évben Rákóczi fejedelem azon kiváltságban részesíti a várost, hogy lakosai a város területén kívül tanunak menni nem kötelesek. Ezen kiváltság 1655-ben újból megerősített.

Bethlen Gábor fejedelem az 1625. évben fontos rendeletet küld a szék tisztjeinek, komolyan megparancsolván, hogy a város szabadalmait tartsák figyelemben s annak lakosait a szék törvényszéke elébe idézni ne merészeljék, sőt ügyeljenek, hogy a polgárok szabadságukban senki által meg ne háboríttassanak.

Az 1634. évben Rákóczi György fejedelem a koresmárlási jogot szabályozza olyformán, hogy rendeletileg eltilt minden idegent, miszerint a kézdivásárhelyi piacon sert, bort és pálinkát árulhasson, mivel Zsigmond király adománylevelé ezt a jogot a városra ruházta, ép úgy, mint M.-Vásárhely városánál. Ezen alkalommal a k.-vásárhelyiek be kérték M.-Vásárhelytől az adománylevelét párját, melyből kitűnt, hogy idegennek koresmároltatni a város területén nem szabad. — Rákóczi György 1655. és 1656-ban újból intézkedik, hogy a székbeli tisztviselők a város népét posta hordozással, szállás adással ne terheljék.

Thököly az 1690. évben szokatlan erőlyes hangu rendeletet boesát ki, kimondván, hogy mindazok, a kik a kézdi-vásárhelyieket szabadalmaikban háborgatni s őket bármily módon sanyargatni merészkednek — életükkel fognak lakolni.

Mindezen fejedelmi intézkedések némi képet nyujtanak ama küzdelmekről, miket a város polgársága ősi kiváltságai megoltalmazása tekintetében folytatott, azonban bármily jó indulattal viseltettek is a fejedelmek a törekvő iparos város iránt, a zaklatások meg-megújulának; majd különböző rovatalokkal, majd szolgálattétellel terheltek a polgárságot, majd meg italmérsi és vámszedési jogait csorbitották. Arra, hogy a vidéki urak minő szerepet játszottak a város történetében, érdekes világot vet az a per, melyet a város Barabás Péterrel és Györggyel majdnem két évszázadokon át folytatott.

Az 1602. év körül Barabás Péter foglalás után egy darab területet szerezvén, megtagadja az azután járó terhek viselését, mivel mint nemes ember erre nem köteles. Ugy ezen kérdés, mint az általa birtokolt terület felett megindult a nagy per, mely Barabás Péter és György név alatt két évszázadon át folyt s csak 1773. évben ért véget.

Az 1602. évben a per megindul, 1612-ben újabb intézkedés, 1643. és 1646-ban feleltetés történik arról, hogy Barabás által birt jóság azelőtt barompiaez piaez, 1647-ben Rákóczi György fejedelem Barabást „nemességével élni a városból kiutasítja“ 1653-ban a fejedelem esketést rendel a város részére, 1707-ben Barabás György a város által admonealtatik pere folytatására, 1773-ban a Barabás perben emondalt deliberatum van.

(Folyt. köv.)

*) Mutatvány Háromszék vármegye közönségének most megjelent millenáris emlékkönyvéből.

A derék alispánnak még korai elhunyt általános fájdalmat idézett, s hogy mennyire birta maga iránt a közszertetet, közbeesülést és köztiszteletet minden irányban, tanúsítja a személyes látogatásokon kívül beérkezett s folyton érkező távirati s írásbeli részvétnyilatkozatok és a kegyelet nyilvánulásának még mindig szokásban levő koszoruk egész tömege.

A boldogult alispán ravatalához érkeztek a következő koszorúk:

„Isten veled drága jó férjem — a viszontlátásig!”

„Felejtethetetlen jó apáknak — Pali és Péter”.

„A felejtethetetlen jó testvérnek — Gábor Antal és családja”.

„A felejtethetetlen jó testvérnek — Gábor Mátyás és családja”.

„A felejtethetetlen jó testvérnek, sógornak — Eliz és János”.

„A szeretett testvér és jó sógornak — Ágnes és Náci”.

„A jó sógornak — Imreh Albert és családja”.

„Kedves sógornak — Zsuzsa”.

„Szeretett sógornak — Vajna Dénes és családja”.

„Szeretett sógornak — Pótsa Ferenc”.

„Kedves rokonnak — Pótsa Izabella”.

„Az igaz barátnak — Pótsa Ferenc”.

„Szeretete jeléül — Özv. Pótsa Jánosné”.

„A jó barátnak — Vajna István és neje”.

„A szeretett nagybátya és sógornak — Erzsi és Betegh Lajos”.

„A jó barát és keresztkomának — Bartók Károly és neje”.

„Tisztelt alispánunknak — Dr. Daday és neje”.

„Jóakarójának — Sübek Ede és neje”.

„Bereczk város — szülöttjének és felejtethetetlen alispánjának”.

„Gábor Péter alispánnak — Kézdi-Vásárhely r. t. város közönsége nevében a városi tanács”.

„Szeretett alispánjának — a kézdijárási főszolgabírói tisztikar”.

„A felejtethetetlen jó alispánnak — Kovászna közönsége”.

„Gábor Péter alispánnak, a nagy férfinak, szeretete jeléül — kézdi jegyzők”.

„A törvény és jog emberének — Albis község közönsége”.

„Gábor Péternek, a jegyzők barátjának — Háromszéki községi jegyzők”.

„A vas alispánnak és az arany embernek — Dálnok községe”.

„Öszinte részvétellel — Sepsi-Szent-György”.

„A mi jöltevőnknek — Özv. Gábor Istvánné”.

„Tisztelete jeléül — az erdőipar r.-társaság”.

„Felejtethetetlen barátunknak — Neumann Armin és neje”.

„Igaz barátjának — Benke Gyula”.

„Szeretett hű barátjának — Weiss Berthold”.

Részvétlátogatások — tisztelgések.

A helybeli és vidéki lakosság általában nagy részvétellel osztozott a család fájdalmában; magánosokon kívül a következő testületek és küldöttségek tiszteltek a bánatos özvegynél:

A megyei tisztikar — élén Szentiványi Miklós főjegyzővel.

Az ev. ref. kollegium érdemes tanári kara, Papp Lajos igazgató vezetésével.

A kir. államépítészeti hivatal tisztikara, Gyárfás Győző kir. főmérnök vezetésével.

A kézdi járási főszolgabíróság, Cseh Gyula főszolgabíró vezetésével.

Sepsi-Szent-György város tanácsa, ifj. Gödri Ferenc polgármester vezetésével.

A kézdijárási és háromszéki megyei körjegyzők, élén Pótsa Ferenc dálnoki körjegyzővel.

Kir. tanfelügyelőség a háromszéki megyei állami tanítókkal, Csánky Gyula kir. tanfelügyelő vezetésével.

Az ev. ref. hitközség, élén Révay Pál ev. ref. lelkesessel.

Kézdi-Vásárhely város közönsége, Bartók Károly polgármester vezetésével.

Bereczk nagyközség képviselő testülete, élén Farkas Ignác közs. bíróval.

Háromszéki megyei törvényhatósági bizottság, Ujjvárossy József kir. tanácsos, nagybirtokos vezetésével.

Brassó megye törvényhatósága, dr. Jekel Frigyes alispán képviselőjében.

A temetés.

A temetési szertartás reggel 9 órakor vette kezdetét, a melyet Fejér Manó helybeli esperes plébános a köröspataki és sepsi-szent-iványi plébánosok és Jaklovics lelkész segédletével végeztet. A szertartás végeztével az elhunyt fölött a vármegye nevében Szentiványi Miklós tartott megható bucsubeszédet, melyben az oly korán elhunyt alispán érdemeit méltatta. Ezek után a koporsót a sepsi-szent-györgyi polgári dalárda, Zsigmond Ferenc karmester vezetésével, szivetrázó éneke mellett, a gyászkozsira helyezték s a menet az óriási gyászoló közönség kíséretében megindult Szárazpatakra. Az aggmenház előtt, ennek elhelyeztetjei gyászlobogóval, majd az Olt-utczában a polgári iskolák és árvafiu intézet növendékei szintén gyászlobogóval állottak sorfalat s vettek végbucsut attól, ki életében szíve egész melegével istápolta szegényt, árvát s ki csak akkor volt boldog, ha mindennap az ő emberbaráti kötelességét elvégezhette.

Az óriási gyászünnepeken képviselve volt ugy Sepsi-Szent-György, mint Kézdivásárhely városai is az elhunyt szülővárosa Bereczk és a vármegye minden községe, melynek soraiban láthatók voltak Pótsa József v. b. t. t. főispán, Nagy János ny. min. tan., Dr. Jekel Frigyes brassói alispán, Dr. Neumann Armin, Weiss Berthold, Dr. Béli László orsz. képviselők stb. stb. különböző hatóságok, egy-letek, katonai s egyházi hatóságok küldöttségei. Az impozáns gyászmenetről Gere István fényképész több sikerült felvételt készített.

A boldogult halottat a város közönsége egész a város végéig kísérte, a halotttól a dalárda mélabus éneke mellett, bucsut vett.

Innen a halottat és a koszorúkat vivő kocsiakat a gyászoló család és az igen nagyszámu jóbarátok kocsisora kísérte tovább, hol a közben Réty, Eresztvény, Maksa, Dálnok, Csarnok és a szomszédos községek polgársága gyászlobogók alatt, igazi és néma fájdalommal, harangzúgások mellett fogadta az elhunytat és csatlakoztak a gyászmenethez.

Kézdi-Vásárhely város végén a menetet a város nevében Bartók Károly polgármester s az iskolák s leányárvaház növendékei és egész nagy közönség gyászlobogók alatt a kézdijáráshelyi tűzoltó zenekar fogadta. A menet a kézdijáráshelyi s bereczki gyászolók csatlakozásával óriásira növe az ev. ref. és róm. kath. templomok harangzúgásai mellett vonult át Kézdi-Vásárhelyen s kántában a róm. kath. templom és minorita r. ház előtt, hol a város színejavát képező különböző hatóságok és testületek s egyházi hatóságok küldöttei a zenekarral együtt szintén gyászlobogók alatt vettek szomorú bucsut attól, ki küzdelmes életének legtöbb idejét a barátság otthonában, oly sok és jó emlékek között teljes odaadással, bizalomteljes körökben legszívesebben eltöltötte. Innen Szentléleken át Szárazpatakra ért, mely utóbbi községeknek polgársága is a menethez csatlakozott.

Szárazpatakon a templom kerítésben ravatalra helyezték a halottat, a hol a beszertelési szertartást felette gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök fényes segédlettel végezte, ki kedvelt hívének halála vételekor önkénynt ajánlotta fel a családnak ezen funkcióját, a mely folyamán úgy ő, mint a czelebrált Bálint László kanonok s többi paptársai a meghatottságtól könyeztek.

Innen a koporsót a gyászoló család és közönség zokogása közben, a családi sirboltban helyezték, a hol még az elhunytól a püspök rövid, de megható ima és beszéddel bucsuzott el.

Székely és csángó leányok.

Ezen czim alatt László Gyula urtól, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarától egy igen érdekes füzet jelent meg, mely a székely leányok kivándorlásáról igen szakavatottan értekezik s hasznos utmutatást ad ezen baj orvoslására. A kis füzet tartalmát az alábbiakban közöljük.

Évtizedek óta halljuk, hogy a határszéli vidékek székely és csángó leányai százanként vándorolnak ki Oláhországba, alárendelt család szolgálatok végzésére. Arról is tudunk, hogy a leányoknak egy

része nem marad meg a becsület útján, kint ragad és czigérezteteti a magyar nevet, ha ugyan mihamarabb el nem oláhosodik. Arról is hallottunk, hogy gaz lélekku-fárok az ellenőrzés hiánya folytán, már idehaza hálójukba kerítik a székely és csángó leányokat s busás haszonnal üzérkednek velők. És végül épp napjainkban azt is tapasztaljuk, hogy az oláhországi nagy városok, romlott esőcselékével sűrűn érintkező határszéli székely és csángó nép, erkölcsi rohamosan hanyatlak, züllik és koldusodik.

És e jelenségekkel szemben tétlenül áll a magyar társadalom. Pedig mindenki ismeri a szegény székely és csángó leányok szomorú sorsát, de esődátatosképpen éretük nem tesz senki semmit. Még csak kísérlet sem történt eddig e szegény leányok megmentésére, még csak jóakaratu szándék sem nyilvánult érdekükben. Mert ugy vélekedik a felületesen ítélkező nagy közönség, hogy csak a selejtes elem megy ki és romlik el oda át, a melytől jobb szabadulni.

Igy, a társadalom közönye miatt elfajult a székely leányokkal való üzérkedés annyira, hogy ma utlevél nélkül lélekku-fárok százanként viszik a hegyeken át, kerülő utakon a fiatal leányokat és a mi aggasztóan elszomorító — a szülők tudtával, azok beleegyezésével. Csupán egy szolgabírói kerületből, a kézdi járásból jelenleg 261 utlevél nélkül átszöktetett leány van Oláhországban, a kik nagy részének tartózkodási helyét, miként arról személyesen meggyőződtem, a szülők nem tudják.

Mi természetesebb, minthogy a határszéli megyék egész területéről, Háromszék-, Csik- és Brassó-vármegyék minden egyes községéből vannak utlevéllel és vannak a nélkül is Oláhországban fölös számmal leányok, a kiknek összes számát ezrekre lehet tenni. Csak a leányokét. Ése leányok legtöbbjére, ha idejében vissza nem térnek, hontalanság, elzüllés, megvetés és halálukig tartó nyomor vár. A napokban hallottam a prudeáli határszéli állomásnál, ottani magyar hivatalnokoktól, hogy náluk gyakorieset, hogy Oláhországból visszavetődő rongyos székely nők az éhségtől kimerülve összeesnek.

A magyar társadalom fölötté csodálkozik és boszankodik azon, hogy az oláhok oly merészen, mondhatni vakmerően támadják a magyarok alkotmányát, közigazgatását, kulturáját és jogait. Ha a magyar közönség látná, hogy általában mily romlott, mennyire műveletlen, mily kapzsi, egymással összeférhetetlen, az uralkodó faj előtt meghunyászkodó, alázatos és alkalmazkodó az a magyarság, amely Oláhországban kiszorultan él, akkor némi magyarázatát lenné az oláhok vakmerőségének. Az oláh a hozzájuk vándorolt és reájuk szorult, többnyire megvetés és guny tárgyául szolgáló magyarság után itél egész Magyarországról, ugy gondolkozzván, hogy mind olyanok a magyarok. Egy Oláhországban nevelkedett magyar embertől hallottam, hogy ő addig mig Magyarországra nem jött, el sem tudta képzelni, hogy tekintélyes magyar emberek, magyar urak is lehetnek. Odaát a magyarság zöme ki van zárva a társadalomból.

Ott a székely és csángó leányokra rendkívül bizonytalan jövő vár, nagyobb részük elhervad, elpusztul időnapelött. Valóban iróniája a sorsnak, hogy az ország keleti részének védelmében örökös dicső harcban álló székely és csángó nép így pusztul, megalázkodva, nemzetiségéből és jobb érzéseiből kivétközve, tehetetlen préda gyanánt idegen földön.

Vajjon van-e jogunk elítélni a székely leányokat, mikor megmentésükért éppenséggel semmit sem teszünk, mikor megtűrjük, hogy gaz lélekku-fárok egész Erdély határvonalán virágzó leánykereskedést üzenek? És vajjon igazságosak vagyunk-e akkor, mikor e kivándorló leányokról már előre rosszat tételezünk föl.

Igazságtalanul ítélkezünk, mert részben a mi hibánk, a művelt társadalomé a leányok szertelen kivándorlása. Mi vagyunk felelősök, amiért az elnemzetietlenedés és elzüllés a székely és csángó leányok között oly gyakori.

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 156. —

Téns Szerkesztő Ur!

Móricz zsidóval nem lehet birni, miótától fogvást Dreyfuss kapitány pardont kapott; ugy örvend

neki, mint a bolond a fületlen gombnak és kántor kománval mű es együtt örvendünk velle s az a szegény kapitány négy és fél évi rabsága alatt tám anynyi vizet nem ivott, mint a mennyihez mű konsumáltunk egy hét óta az mű nagy örömben. Az jó Móríz zsidó most mán nem ir semmit be a könyűbe, hanem oszsa az bori könyű nélkül s mű es isszuk könyű nélkül. — Krisztus urunk olta semmiféle zsidó ember ártatlanul anynyét nem szenvedett, mint az a szegény Dreyfuss s azért megérdemli, hogy az jámbor keresztény emberek es tegyenek valamit érte. Az mind az ujság lapokból olvasom, mán hozák es haza felé, ezen hónap 26-án hova léssen akkor az katonai törvényszék kimondgya, hogy ártatlan, mint az ma született bárány s osztán mehet a merre akar s talán még nagy tisztessége es léssen, mert hát azaz haza, mej az ő fiját úgy meg tudta kénözni, talán tud neki valami satisfakeziót es adni

De nem csak az a pardon, mejjét Dreyfuss kapott érdemli meg, hogy írjak róla, hanem vagyon egy négylábú Pardon es, mej most éppen ojjan nevezetes szeméj, mind akár Rigó Janesi. Hát kérem szeretettel, ez a Pardon, — a mint talán tetszik es tudni — nem es annyira szeméj, hanem egy futó ló, mejik két versben másfél százezer koronát nyert az lófuttatáson. Hát elég szép summa egy lónak, hanem azért még sincs semmi haszna benne, met az ló, akár mennyét nyerjen es, csak komisz zabot eszik, de ha példának okáért én nyernék ennyi teméntelen pénzt ojjan intertenéziót adnék az én szegény gyomromnak, hogy panaszha sohasem lenne ellene. Én különben olvasván az sok dicsegetet az lapokban, a mondó vagyok, hogy bizony bódog ország, mejiknek ijjen lova vagyon, mint Pardon s bódog ország, hol az ló érdemet ijjen gazdagon tudgyák megjutalmazni. Én bessó ember vagyok s éppég 1000 esztendejig kéne az kárbahágói harangokat huznom, hogy ennyi pénzt tudgyak szerezni, de heában, az mái világban csak futó lónak vagyon jó dőga. Az ujság lapok pedéglen, mejjek ezen négylábú dicsegről annyi lelkesedéssel tudnak írni, ügyet sem igen vetnek arra, hogy egy ember, hogy az éhenhalástól megszabadujjon, felakasztotta magát. Ezzel 5 sorban végeznek. Én es aszondom, hogy úgy kell neki, met nem született futtató lónak. Kántor komám aszongya, hogy mostanság csak a Háromláb (Dreyfuss) és a négyláb (Pardon) érdekeli a t. publikumot s minden egyéb ezek mellett háttérbe szorul, met mivelhogy most az közönséget csak az nagy dógok azaz a nagy szerencsétlenség vagy nagy dicőség tudgya felizgatni. Hát ebben az én okos kántor komámnak igaza vagyon.

Az említett két pardon után következik egy harmadik es es pedéglen az, mejjét az magyar gubernium az nimetnek adott most az napokban. Hát bizony az kiegyezés mián nagy háborúság vala az két kormány között, de a végén es az magyar pardont adott az nimetnek azaz valamieskét engedett az magából, hogy éljen ő es. Hanem hát ez ojjan forma, mind mikoron az valói készülő házós feleket a törvény vaj hat hónapra eszveveti, hogy tróbaljanak még egyet, de ebből még sem léssen tovább házasság. Hát mű es csinálhatunk egy kűs tróba időt, hanem numeró zikker, hogy mikoron az terminus lejár, úgy elválunk, mintha sohasem üsmertük vóna egymást s vége léssen ennek az mostani kutya-macska házasságnak, met hát az mán régességi igazság, hogy az nimet az magyarral egy kalap alatt nem fér meg.

Kárbahágó, 1899. junius 12.

Maradtam

tiszteletvel és becsületvel

Jámbor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— Püspök látogatás. Majláth Gusztáv erdélyi püspök f. hó 21-én délelőtt 11 óra tájban Zágonyból jöve. K. Vásárhelyre érkezik.

— Színészet. A mint már jeleztük Szalkay Lajos színtársulata kapta meg a nyári színi évadra a helyhatósági engedélyt. A társulat a napokban már bejő Kézdi-Vásárhelyre s folyó hó 20-án a „Gyurkovics leányok”-kal kezdi meg előadásait. A nélkül, hogy látatlanban dicsénetet zengenénk, ki-

jelenthetjük, hogy Szalkay egyike a legjobb nevű igazgatóknak s társulatáról is mindig előnyösen nyilatkozott a sajtó. Ezek szerint remélhetjük, hogy a társulat meg fog felelni a mi igényeinknek. A társulat által következő színi jelentés adatott ki: Színházi jelentés. Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy 40 tagu társulattal és saját zenekarral előadásaim sorozatát f. hó 20-án (kedden) megkezdem. Színi körűl bemutató előadásul a budapesti Magyar Színház száz előadást elért remek ujdonsága A Gyurkovics leányok. Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz. A színtársulat névsora: Hölgyek: Szalkayné Róza, Sz. Tomory Melissa, Réthy Lina, Tamási Silvia, énekesnők. Holóczy Ilona, Gazdy Aranka, drámai színésznők. Borsieczy Ilona, anya, comica. Füredy Adél, Zámory Irma, Deéry Béláné, Arady Vilma, Nagy Jolán, kar- és segédszínésznők. Urak: Szalkay Lajos, comicus. Deéry Béla, hős szerelmes. Szentmiklósy Béla, bariton énekes. Sz. Nagy Imre, tenor énekes. Szepessy Gusztáv, apa színész. Fábian László, jellem-, társalgási színész. Décsi Lajos, bonivánt színész. Csolnaker Viktor, Csillag Benő, Perényi Géza, Márkns Ödön, Virágh Ferencz kar- és segédszínészek. Rosner Vilmos, karnagy, 7 zenésszel. Radó Janka, pénztárosnő. Ujvárossy Albert szertárnok 2 segéddel. Löwy Lajos, ruhátárnok, egysegéddel. Székely Ferencz, színházi szolga. Helyárok: Páholy 3 frt. Oldal- és I-ső II-ik sor körszékek 1 frt. III., IV., V-ik sor körszékek 80 kr. Zártszékek 60 kr. Földszint 40 kr. Katona- és deákjegy 30 kr. Karzat 20 kr. Színi körűlnek a következő ujdonságok: Dperettek: Gésák, vagy egy japán theaház története. Kék asszony. Varázsgyűrű. Talmi hercegnő. Bibliá asszony. Oroszlánvadász. Hoffmann meséi. Egy Velenczében. Görög rab-szolga. Dráma, vigjáték Szent vagy örült. Folt, a mely tisztit. Himffy dalai. Aranylakodalom. Hálókocsi ellenőre. Mozgófényképek. Végrehajtó. Az ujjlandi. Hipnotizált anya. Nőszabó. Háromláb kapitány. (Dreyfuss). 40 éves kis leány. Dr. Pepi. Népszínművek: Az édes. Felhőszakadás. Fekete rigó. Geleji kis király. Sády ház. Nagyapó. Bérlet hirdetés. Fentjelzett ujdonságokból összeállított 20 előadásra ezennel bérletet nyitok, a következő árak mellett: Páholy 50 frt. Oldal- és I-ső, II-ik sor körszékek 16 frt. III., IV., V-ik sor körszékek 12 frt. A többi 8 frt. A bérlet eszközlésével es minden igazgatói ügyek elintézésével Fábian László titkáromat biztam meg. A n. é. közönség kegyes támogatását kérve teljes tisztelettel Szalkay Lajos, a sopron-székesfehérvári színházak igazgatója.

— Értesítés. A kézdivásárhelyi áll. polg. főiskolánál a jelen tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok a folyó hó 22, 23 és 24-ik napjain reggel 8 órától kezdődőleg fognak megtartatni, es pedig a következő sorrendben: 22-én délelőtt az I. osztály, délután a II-ik osztály, 23-án délelőtt a III-ik, délután a IV-ik osztály, 24-én délelőtt az V-ik, délután a VI-ik osztály, fog megvizsgáltatni, minden tantárgyból. A záró ünnepély 25-én délelőtt 9 órakor lesz megtartva a szokott módon. 26-án magánvizsgálat. Ugy a nyilvános vizsgálatokra, valamint a záró ünnepélyre a t. szülőket es érdeklődőket ezennel meghívja Kézdi-Vásárhelytől, 1899. jun. 12-én az igazgatóság.

— Nagy lopás. Kézdi-Szentkatolna községben az elmúlt május hónap végén özv. Demény Gáborné sz. Szabó Juliánna kárára elkövetett lopás kiderített. Az elveszett 785 frtot egy a háznál lakó távoli rekon ifj. Mikó Ferencz vette el, ki az elvett pénzt 1893. junius 13-án a szolgálatban levő es nyomozatot vezető Bordás Lázár őrmesternek át is adta. Bordás Lázár csendőr őrmester ezuttal is fényesen bebizonyította, hogy tapintatos alapos eljárásával, hol az önállóság es az okok kellő mérlegelés főszerepet játszik a homályban levő bűneseteket ki tudja deríteni. Ez ujabbi sikere, mely csak a most nem régebben kiderített kászoni nagyobb számú betöréses lopás mellett csekélyebb jelentőségű, a nagy közönség bizalmát ez intézmény es Bordás Lázár őrmester személye iránt csak öregbitheti.

— Véletlen halál. Bagoly Elek papolci lakos két falusi társával a Kalabucs nevű erdőrészebe ment pár heti időre, hol marháikkal fenyőfatönköket hordtak a vízi fürészre. E hó 3-án reggel Bagoly Elek a fürészről egyedül indult el két lovával talyigán tönkért az erdő közé, meghagyván társainak, hogy míg visszajő, addig az ebédet főzzék meg.

Társai azt meg is készítették s várták is, de midőn még estére sem érkezett vissza, keresésére indultak. Megis találták az erdő közt lovaival, talyigájával együtt, de az ember halva volt. A dolog így történt: Bagoly Elek az erdő közt megrakodott es ment vissza a fürészre. Utközben egy szoros helyre érve, a tönk megakadt s a lovak megállottak, nem bírván tovább a terhet. Ekkor ő egy nagy vastag emelő rudat vett elő, a tönk alá vetette egyik végét s a másikat vállára véve, megemelte a tönköt s indulásra nógatta lovait. Ezek már szokva voltak az ily esetekhez, nagy erőfeszítéssel megindultak s a ruddal együtt előkapták a szerencsétlen embert, ki egy kemény fatuskóhoz úgy oda vágódott fejével, hogy ott lelte halálát. A lovak sem tudtak tovább mozdulni. A holt embert alig lehetett kiszabadítani, úgy oda szorította volt az emelő rud a tuskóhoz. A borzasztó halállal kimúlt szegény ember szorgalmas es becsületes volt. Özvegyet hagyott hátra.

— Hó es fagy. Falb jóslata az idén ugyan-csak bevált. A junius havára kilátásba helyezett hó es fagy elérkezett. Mult vasárnap a hosszas szárazság után egy kevés esőt kaptunk, de ezzel a levegő annyira lehült, hogy már estére 8 C fok volt csak a meleg. Éjjelre aztán megtelek a magas hegyek hóval s másnap azaz hétfőn éjjel dér volt, mely azonban csak a magasabb pontokon es a vizek mellett volt erősebb, de sehol sem oly nagy mérvű, hogy a terményekben nagyobb kárt okozott volna. Kedden már a hőmérséklet 5 fokkal emelkedett úgy, hogy délből árnyékban 16 C fok meletet jelzett a hőmérő s így remélhető, hogy a légkör pár nap alatt ismét visszanyeri normális mértékét. A legnagyobb baj különben az, hogy kevés eső lett s a visszamaradt gabonák nem fejlődhetnek kellően.

— A brassói rendőrhadnagy büntetése. Wiener Valdemár rendőrhadnagyot, a ki a mult évben a március 15-ikét ünneplő magyarságot katonasággal szétverte, az alispán, mint másodfoku fegyelmi hatóság, feddésre ítélte. Az elsőfoku ítélet tudvalevőleg fölmentette a rendőrhadnagyot, a ki ellen azonban személyes szabadság megsértése es hivatalos hatalommal való visszaélés miatt bünvádi följelentést is tettek es jogérvényesen vád alá helyezték.

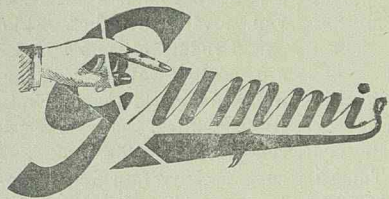
— Határ átszatelás. Az altorjai tagosítás folytán a kézdivásárhelyi birtokosok részére jutott 1840 hold területnek a kézdi-vásárhelyi határhoz leendő átszatelása iránt megindított közigazgatási eljárás be van fejezve. E hó 13-án tartotta meg Dálnoki Károly megyei aljegyző, alispáni kiküldött az utolsó tárgyalást, mely alkalmával a kézdivásárhelyi birtokosok nyilatkozata s az altorjaiak végválasza vétetett jkönyvbe. Ezután már a határozat következik, mely elébe nagy érdeklődéssel néznek mindkét község lakosai. Mi azt hisszük, hogy ezen határozat a kézdivásárhelyiekre nézve csak kedvező lehet, mert az átszatelás minden feltétele meg van s a méltányosság es azt hozza magával, hogy a regálé megváltási összeg es erdő elosztása alkalmával a kézdi-vásárhelyiekkel szemben tanusított sok méltánytalanság után, némi kárpótlásban részesüljenek.

— Értesítés. A kézdivásárhely-kantai róm. kat. gymnasiumban az 1898—99 tanév végén tartandó vizsgálatok sorrendje. Junius 19-én I—IV. osztályban: hittan. Junius 20-án a III. osztályban: magyar-, német- latinnyelv es történelem, a II. osztályban: leirő földrajz, számtan es rajzoló mértan. Junius 23-án a IV. osztályban: magyar-, német-, latinnyelv es történelem, az I. osztályban: leirő földrajz, számtan es rajzoló mértan; délután I—VI. osztályban: ének- es tornaverseny. Junius 24-én a II. osztályban: magyar- es latinnyelv, a III. osztályban: fizikai földrajz, számtan es rajzoló mértan. Junius 26-án az I. osztályban: magyar- es latinnyelv, a IV. osztályban: ásványtan, algebra es rajzoló mértan. A vizsgálatokat a rajz- es II. osztály termében tartatnak s délelőtt 8 órakor kezdődnek. A záró ünnepély kivételosen junius hó 22-én tartatik meg. Ugy a t. szülőket, mint az érdeklődő n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Hassák Vidor, gymn. igazgató.

— A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet folyó hó 3-ik napján tartott nyári táncmulatságán mélt. özv. Cserey Jánosné urnő jegyének megváltása ezimén 1 frtot fizetett felül. Székely Jánosné, n. e. másodelnök.

Hirdetések.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

és

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan övszer urak és hölgyek számára.

Ára tucatzatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.—	frt
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.—	"
Capottes americans (rövid)	2.— 5.—	"
Gyűjtemény uraknak igen czélszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.—	"
Suspensorium	0.50 3.—	"
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—	"
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.—	"
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint	1.80—2.50	"
Vezető hozzá külön	1.50	"
„Diana-öv”, szab. havibaj elleni köt.	3.50—5.—	"

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros
BUDAPESTEN, (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Meghívó.

A „Kovásznai Fürdő Részvénytársaság”

f. évi junius 29-én d. e. 9 órakor

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart Kovásznán a Deák Imre-féle szinkorben, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottak.

Tárgyak:

1. Ifj. Becek Imre és ifj. Török Sándor bér-
lőkkel kötött szerződés előterjesztése.
2. A folyó évi költségelőirányzat megállapítása.
3. Indítványok.

Kovásznán, 1899. évi junius hó 7-én.

Potsa József,
elnök.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

SZEPLŐKET

és

MÁJFOLTOKAT,

valamint az összes

bőrtisztítástan-

ságot

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóviz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.	
1 tégely közpaszta	60 kr.

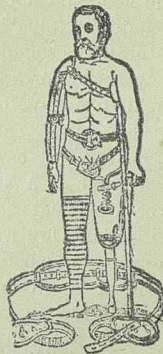
FIGYELMEZTETÉS

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő időmítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalú 6 frt.
kétoldalú 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopädiái fűzők, háskötők, göresérharisnyák és mindenféle gummiúruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros
Budapestben. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor errel:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becséréltetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.